

Martii 1676. & ex hereditate coram Reverendiss. Dominio Decano, & in Capitulo bonorum 12. Junii 1677. & Anne cor. R. P. D. Viccomite.

Quae omnia faciliter producent in praesenti, ubi non agitur de simplici reductione fructuum, de qua loquuntur ex adverto allegati, sed de pretio restituendo ob Officiorum suppressionem, quo casu certum est de jure restitendum esse à P. incipe ne dum omne pretium verò erogatum, sed etiam maius pretium currentis justum, & aequivalens, ut latè probavimus in antecedenti positione, & latè firmat Anteunce de donat. reg. par. 2. lib. 1. cap. 2. n. 20. in fine, Maftrill. de Magistr. lib. 3. cap. 4. n. 32. Peregr. de jure Epist lib. 1. tit. 3. no. 67. Rota coram Ubald. dec. 468. n. 9. & in his terminis plene diflusco articulo, Fagan. in cap. ex Epist. n. 11. de probat.

26 Ultimum demum, nec justitia, nec aequitas pati ullo modo possunt, ut sub laetione praetextu retrocedatur conceitto nostri Motus proprii in praesenti rerum statu, scilicet post jam fecutum Collegii suppressionem, & in damnum non quidem illorum, qui beneficium augmenti pretii receperunt, sed modernorum Officiorum, qui ex ipsius Reverendae Camerae exemplo, ac sub fide dicti Motus proprii hactenus non revocati, necnon scientie, & approbante Pontifici-

ce (ut in præterito fuit latè probatum) summum pretium soluerunt Secretariis, quod certè non soluerint si dictus Motus proprius non fuisset in suo robore, & si Camera, & Pontifices tam grande pretii augmentationem non approbassent, utique enim resularet inde deceptio, ac bone, publicaque fidei violatio, cuius Sanctissimus Dominus Noter est incomparabilis vigilansissimus Cuius, & Vindex, ut patet ad sensum, & nota Crayett. conf. 294. sub num. 8. verò sic vigefero admitti foli. mibi 107. à tergo.

Hinc communis est conclusio, quod revocatio privilegiorum, item ubi de jure fieri potest, operatur solum, quod ad futura, focus quadam praefecta, quad illis, quae ante illius revocationem cuius bona fide, mediante rigorissimum pretio, acquiescunt, Bartol. in l. omnes Popul. n. 30. ff. de just. & jur. Abb. in cap. novit. n. 25. vers. sed respicit, & n. 26. de fiduc. Natt. conf. 112. n. 24. Rot. ad progr. reg. in rubro de rev. & suspensi. gratiarum n. 21. & 12. fol. mibi 664. Klo. de contr. c. 16. n. 14. signatur circa fin. Sesse dec. Aragon. 79. n. 35. & seq.

Quare, &c.

Joannes Baptista Arrigus. }
F. Fatimellus. }
Ciriacus Lancetta. }
Dominicus Taurifus. }

Advocati.

Restrictus Juris super quarto Articulo.

ROMANA PRETII OFFICIORUM.

ARGUMENTUM.

Constitutio B. Pii non potest verificari, nisi respectu Secretariorum viventium de tempore suppressionis, non autem existentium de tempore Motus proprii, qui forte essent superficies de tempore suppressionis. Privilegium Personis de Collegio concessum an, & quando sit reale, vel personale,

S U M M A R I U M .

P. Rivilegium sine illa limitatione concessum aliquibus personis, non significat, & individualiter, sed ut componentibus aliquod Collegium, & Communum, dicitur reale, & ad quocunque transitorium.

2. Mentio illorum, quia aliquam Universitatem componunt, certus fadū collectivē respectū ipsius Universitatis, non autem initium personarum.

3. Universitas, & Collegium nunquam moritur, & semper est idem.

4. Restituto promissa totius pretii est facienda illis Secretariis, qui constituebant Collegium de tempore parvitate restitutio.

5. Distio tunc indicat temporis extremitatem.

6. Distio singulis est universali, ac omnes præcisē, sine illius exceptione, comprehendit.

7. Adui semper regulari debet, iuxta tempus, in quo se- ficit effectum.

8. Causa dispositionis Beati Pii suaderet perpetuitatem non personalitatem, & quare n. 9. & 10.

11. Justitia est constans, & perpetua voluntas jus suum unicuique tribuendi.

R.P. Quarto, & ultimo loco contra nostram decisionem de novo obiicit, quod concessum Motus proprii Beati Pii fuerit merè personalis, & restricta ad illos, qui de eo tempore Officia possidebant, & consequenter cum eorum perlitis extincta, cuius objecti relevantis negari non potest in jure, tñ deficit illius applicatio quodam factum.

I. Lectura enim Motus proprii manifestat, quod tota ejus dispositio respicit Collegium Secretariorum, & Secretarios, ut Officiales dicti Collegii, non autem ut mere individuals personas, & signanter in illa parte, quae cadit sub praefecti disputatione, ibi: Ad hec Secretarios, & Collegium amplioris favoris gratia preseque volentes, & paulo post, ibi: istud Secretarios, & Collegio: ac iterum, ibi: istud Secretarios, & Collegio corum de novo concedimus, quo casu certum est, concessionem esse de fui natura per- permua, ac ad omnes Secretarios transitoriam, non autem personalem, dum fuit sine illa limitatione concepta, Suarez de legib. 8. cap. 3. sub. n. 4. vers. 3. ergo, Fontanell. de past. nupt. claus. 4. gloss. 10. par. 2. sub. n. 63. vers. alius verò fol. mibi 166. à tergotom. 5. Cancer. var. refel. par. 3. cap. 3. de

privileg. n. 27. latè Surd. conf. 262. n. 39. & seqq. & optime Rot. dec. 199. num. 24. & 25. parte 12. recent.

Nec personalitas restituenda potest, ex quo Pontifices dixerit restituendam faciendam singulis Secretarialis, nam patet id fuisse dictum de Secretariis ratione Officii, non autem initio personarum, & regulariter mentio illorum, qui aliquam Universitatem componunt conseruat facta collectiva ipsius Universitatis, seu Collegii. Locus 20.1. Civill. de leg. ubi gloss. dicit restitutio Civibus videri relatum Creatiti, l. Crobus, ubi pariter, gloss. ff. de reb. dub. Felin. incap. Capitulum sub num. 1. de rescript. Coccin. dec. 140. n. 11. Vulgar autem est, quod Universitas, & Collegium nunquam moritur, & semper est idem. I. Heus f. in decurionibus, ff. quod cuiusvis Universit. nomine l. propositabatur, ff. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis legat. Calderon. f. de Judic. Gatz. de benef. part. 3. cap. 2. num. 429. Rot. dec. 3. num. 65. part. 7. recent. & coram Bich. dec. 256. num. 19. & ideo Secretariis, qui ultimo loco consti- 4 tuentur Collegium facienda est promissa restitutio totius pretii tunc purificata, l. annua f. Titia. ff. de annuis

ROMANA PRETII OFFICIORUM.

S U M M A R I U M

- V**erbū restituere significat solvere, & dare, quādo est dīrectum ad eum, qui recipere debet satisfaciōnē.

 - 2 Verbum restituere, & verbum solvere in Bulla Piana accepitū synonymū.
 - 3 Refectio dannorum, & interēsse appellatur restitutio in l. curabit. C. de actione. empt.
 - 4 Restitutio stat. eph., quod viceversa respectu ejus, qui passivē debet satisfactionem consequi.
 - 5 Beatus Pius non solum confirmavit privilegia Secretariorū, sed eos afferavit, ut in eis suppressionis consequentur integrum pretium, & n. 7.
 - 6 Contra claram disputationem admittendae non sunt interpretationes, & argumenta.
 - 8 Expressio summa fidei ad favorem alicujus, absque limitationibus, & distinctionibus taxativis, alicuius stare demonstrativa.
 - 9 Adversus nos fit illatio.
 - 10 Ex dispositione Bullæ Piane restituendum est integrum pretium singulis Secretariis, & n. 11.
 - 12 Et quidem singulis Secretariis viventibus de tempore suppressionis, nulla fidei differentia, an pretium effectoriū Dataria, vel resignantibus, & numer. 13. 14. 16. 17. 20. 21. & 22.
 - 13 Papa potest ad sui libitum disponere de Officiis vacantiibus, etiam, ex donando personis sibi bene vīsi.
 - 18 Euptores, & resignantib[us] būli modi Officiorum dicuntur courtores cum Papa, unde non sunt fraudandi de pretio resignantibus exburſato.
 - 19 Scientia Ministrorum dicitur Scientia Principis.
 - 20 Populus non debet sub fidē publica circa propriam culpam decipi.
 - 24 Princeps auferendo à subdilis officia, titulo oneroso aquista, debet refundere pretium.
 - 35 Pretium Officiorum est in commercio, & equiparatur rei mercis aliquid.
 - 26 Refectio contrādu non est restituendum nisi quod fuit receptum.
 - 27 Id specialiter procedit in translatione.
 - 28 Et in alienatione facta per minorem fidei solemnitatisibus.
 - 29 Camera suprimens officia tenetur restituere pretium per Officiales exburſatum, & ulterius damnam, & interesse.
 - 30 Bulla confirmata facilis est exequenda.
 - 31 Defectio registrationis, atque derogationis regul[e] de Jure quæstis, non tollens, si addens in Bulla Piana, censeatur sublati per Confirmationes Sixti Quinti, & Gregorii Decimiquinti.
 - 32 Bulla Piana non cedit sub Constitutionibus revocatoriis quia non fuit legiōn, & continet concessionem oneratam, non vero gratianam, & n. 33. usque ad finem.

R. P. Persistendum videtur in Decisiō, nam quidquid repeatant DD. Camerale ad offuscanda verba, & mentem Beati Pii, circa nostrum Motum propriū, nihilominus semper aperitor erumpit planus, & germanus sensus verborum, & voluntatis B. Pontificis, ut nemp̄ Collegium supremi nemeat, nisi prius singulis Secretariis, viventibus de tempore suppressionis, integrē restituantur, & sine diminutione pecunie, pro quibus eos officia emisse, aut habuisse confitatur; Et sic live officia à Dataria, tive à Resignantibus habuerint, inquit, & iudebit, pecunias ab omnibus Officialibus ergatas restituti, ut la-

prædicta verba inveniuntur, id quod ac pro ventre favore, utigatur, ibi; Et si dictum Collegium turbabitus, & ad solēndū, cum effectu dictam summam fidei 5500. unā cum danis, & interēsse passi, in qua dammorū refectio, una principali summa restitutio, verē, & proprie cadat verbum restituere, juxta Textum in l. curabit, & de 2. c. mpt. prout id arguitur ex aliis locis dicti Motus proprii, quæ non necesse repetere.

Hemina exadverfo adductum in §. Vel enim facillime distin̄tū, advertendo, quod licet Camera activē restitue debeat, tamen respectu passivē restitutio, seu reponit verba sunt clara, quod recipiunt quantitatēm p[ro]secretariis indistincte exburſatum in acquisitione Officiū, non autem quantitatēm receptam per Camera, & sic verba sunt ad eorum favorem directa, alias si varet dictum dilemma, quæcumque obligatio conceperit cum verbo restituere effet fructuaria, nisi ille, ad cuius favorem talis obligatio emanasset, prius probaret promissum pecunias promissas antecedenter recepisse, quod manifeste repugnat.

Intento vero Beati Pii, ut in casu suppressionis fiat omnibus Secretariis dicta integra restitutio pretii, non potest dubium revocari ex ipsa simplici lectura Motus proprii. Postquam enim concessi Officium primò vacaturū, etiam si in magna summa illius valor excederet scutia 500. à Secretariis restituta Cardinali de Medicis, per orationem separatum declaravit velle majora conferre Privilia, ibi: Ad hoc, dicitis Secretarios, & Collegium major favoris gratia prosequi volentes, Et & inde confirmas omnia Privilégia ab Antecessoribus concessa addidit Volentes, & statuētes Officiale, & Collegium supremi novos, nisi prius singulis Secretariis tunc viventibus restitutū integrē pecunias pro quibus eos officia emisse, aut habuisse videntur.

Tariffissima ergo est mens B. Pontificis, quod non solum volunt confermare Privilégia ab aliis elargita, sed ulterius assurare Officiales omnes, ut in casu suppressionis habeant regnum pretium ab unoquaque iporum in acquisitione officii erogatum.

Et proinde omnia argumenta, quod scilicet Beatus Pius volerit in dicto Motu proprio solum confermare Bullam Incentiū Octavi, ubi demandatur restitutio fidei 200. in erectione receptorum, & alia de novo exadiuen repetita, nullius sunt momenti, quia unico verbo DI Camerale cum istis argumentationibus, nil aliud preändunt, quam destruere veram mentem, & intentio ne illius Beati Pontificis, litteris claris sati explicatam, qui si admittatur, jam omnibus scilicet nullum erit quamcumque dispositionem eventre, quod est absurdissimum.

It eo autem, quod Secretarii expediverint, tam Breve super executione contractus contenti in prima parte Motus proprii, quam aliud super secunda parte contingente Confirmationem Privilégiorum, non videtur quid Camera proē infaret; In modo multifice retrorquetur, quia in dicto Breve confirmatorio secundae partis, non solum stat regitrat Confirmation Privilégiorum per Prædecessores Polices Collegio concordorum, sed etiam afferatio refundenti in casu suppressionis singulis Secretariis integrē pretium per eos in acquirendis Officiis erogatum, ut in sumario Camerae num. 3. quod etiam fuit in forma specifici infertur, & confirmatur in Breve Gregorii Decimiquinti, unde cùm promissio, & afferatio restitutio dictum pretium appearat bis à Beato Pio concessia, nempe in loco proprio, & in Breve defuper expedito, & utriusconformatum, & innovata à Sixto Quinto, & Gregorio Decimoprimo, & postea a Johanne XXII, & Clemencie V.

tius probavimus in responsum ad primum, & secundum Articlem.

Et quidem vera significatio verbi *restitutis* faveat manifeste nostra intentioni, cum ultra significacionem retrodandi importet etiam *solvere*, & *dare*, quando, ut in praesenti dispositio est directa, & respicit satisfactionem summae exhortatur ab his, qui recipere debent, ut punctualius doctrinis suis per nos jam comprobationem, nec ex contextu Motus proprii, quando B. Pontifex locutus est de restituitione scitorum 500. Officii Medicis, contrarium argui potest in replicatione Camerae § Verbum, idem decimoquinto, evanescit penitus pretensione Camerae, quia B. Pius nil aliud facere voluerit, quam simpliciter corrumpere Privilegia Praedecessorum.

Itemterea jam demonstravimus non subsistere assertum paum negativum Bullae Innocentii Octavi non restituentibus dicti scilicet 62400. ea optimae ratione, quia expressio dictæ fuisse non fiat taxativa, ita ut ex post eis augmento variis Camera maiorum sumam recipiatur, adhuc sola scilicet 62400. ab illa forent restituenda, ut late & bene in puto Fagnani in cap. ex Epis. ob num. 12. cum seqq. de probabili sine tunc discutibilibus sufficit simplex lumen naturale

ad persuadendum, quod semper Camera debuisse majus praecium acceptum ab Officialibus restituere, non obstante, quod Bulla Innocentii mandat restituvi fola scuta 6400. Exemplum autem locorum Montium non vacabilium, in quorum extinctione Camera restituit fola scuta centrum pro qualibet loco in prima erectione habita, non faciat ad rem quia augmentum illorum pretii a Camera non approbaretur, ut in vacabilibus, que per vacationem acceptaruntur in Camera, & in fola scuta.

9 quiruntur ipsi Cameræ, & ipsa illa vendidi codem pretio
majori in platea currenti, id est exadversis non fit illatio-
10 nus.
11 Utterius si subsisteret prætensio Cameræ, Bulla B. Pii
remanens sit totaliter fructuaria in dicta parte, in qua ordi-
navit restituiri singulis Officialibus integras pecunias per eos
exburstas. Revera enim restituitione non fieret singulis Officialibus
de tempore suppressiones viventibus, nec integræ, si fine diminutione,
12 in modo contra litteram Bullæ aliquibus Officialibus, Nihil pluribus dimidio-
nem, vel alias diminu-
tum pretium restituiretur. Haec autem non sunt argumen-
ta, & ratiocinia, sed est vera, plana, litteralis, & germana
explicatio nostræ Bullæ, cum non potest responderi, nisi
componendo novam Bullam, & exprefsi restringendo re-
stitutionem pretii ad officia vendita per Datariam, ut
13 erit ex aduerso afferitur in §. *Datos*, ubi explicando dicta
verba nostri Motus proprii, gratis omnino audiuntur verba,
quod ipsi, vel coram *Auctores solverunt Datarie*, quod nul-
latenus est permittendum.

Quinquim non solum superadduntur nova verba, sed redarguitur dictus motus proprius de errore in §. maximis, quia quis dicta verba injunctio integræ pretii restituitionem singulis Secretariis faciendam, fuit in Motu proprio per errorem scripta. Hinc enim videant R.R. Patres quam sint clara verba nostra Bullæ, & Camerae ad extendam illorum planam significacionem opus haber novis verbis super additis, & suppositione erroris, qui nullibi justificetur.

Tantoco minus mens, & intentio B. pii trahi potest ad sensum Cameræ, qui potius validissima militant argu-
menta, ut re vera voluerit omnibus Officialibus, viventi-
bus tempore suppressionis, totum pretium restitu, quod ab eis, sive Dataria, sive refringentibus exburfatur suis con-
sisterit. Et primo quia hanc voluntatem claræ in verbis ex-
plicavit; Scimus enim, quod Officia erant ad libitum regi-
nabiliæ, & verisimiliter tempore suppressionis plures,
imo major pars Officialium erant reperiendi, qui officia à
refringentibus accepissent, indistinctè mandavit omnibus
Officialibus tunc viventibus integrum pretii restitutionem,
sicque liquido appareat, quod comprehendere voluit etiam
pretium solutum refringentibus quod si intellexerit restrin-
gere dispositionem ad pretium Datarie solutum, id de
cili dixisset, nec generaliter omnibus Officialibus integræ
sumptus.

Quanto probabilius ergo est, quod mens, & intentio B. pii
fuerit a securare tales Officiales sub bona, & publica fide
Papa, & commerci contrahentes, quam dicere contrarium,
ut nemp̄ voluerit, quod isti Officiales s'innocenter, & absq;
culpe privati remaneant propriis substantiis, & patrimo-
niis, & ulterius cum propriis litteris Pontificis, approban-
tibus hujusmodi refrigerationes, permettere, quod refrigerantes
qui ab initio, vel nihil, vel diminutum pretium exburfarent
Dataria, accipiant à miseriis emptoribus totum, vel maius
pretium officii, & cum eorum jactura ita locupletentur, si
autem hac omnia iustitia, & exequitati repugnant, quomodo
exsimendum quod B. Plus ea voluerit & intendenter.

Stringit fortius motivum, habendo tamen præ oculis
literalem Ballæ dispositionem mandantis restitu singulis
Secretariis de tempore suppressionis viventibus integræ, &
absque illa diminutione pecunias, pro quo quis eis officia-

3 Secundò, quia profectis est angere privilegia favore Officiorum, & Collegi, si autem dispositio Bullæ non provideret restitutio pretii, etiam resigntibus poteret, nullum suistet auctum privilegium, nam ut sapientis diximus premium exuberatum. Datarie semper sifser restitendum Officioribus in casu suppressionis, etiam si sit Bulla.

4 Tertiò, quia B. Pontifex cum dicta assūtione fecit actum ut ipse Camera, redigendis dicta Officiis in magno creditum, & valorem, ut ita in casibus vacationis Camera recuperet majus pretium, & emolumenta Componendarum, prout exitius demonstravit, dum post dictam Bullam, continentem prædictam assūtione, vallo officii sem- argumenta conferunt ad obtinendum clarum tenorem dictæ Bullæ. Debetur autem præsumi, quod mens B. Pontificis; qui profetus est indulgero huic Collegio majora privilégia, fuerit prout verba sonant, plana, & clara pro restituitione integræ pretiis omnibus Secretarialis facienda, non autem sequivoca, & præferentia aliud in verbis, & aliud in intentione.

per incrementum accept. 22
Quarto, quia erat bene notum B. Pio, quod Summi Pontifices pro tempore properant de officiis vacaturis disponere, vel illa donando perfornis benemeritis de supradicta Sedis, vel alia de eis disponendo, ut ejus praedecessores fecisse in punto iforum officiorum refert Castracan. *de loco.*
Officior. cap. 2 sub num. 19. tert. ultima, quod Papas sit solitus, & R. P. D. de Luca dico. 2. de Regal. num. 11. cum pluribus ieg. & quia illi donatoria forsan aliis bonis fide, & autorizante Papa ementibus regnificant, justum fuit illis regnatariorum providerere, ut in cau suppressionis eis premium per Camera restinueretur.

Quinto, quia bene etiam sciebat B. Pius pretia officiorum augeri sed, & quod tempore [sup]recessione magna pars Officialium officiarum habuitur a resignantibus, quibus magis pretium, tempore resignationis currentis, solvendum erat, quam retroactis temporibus vacationis fuisset habendum a Dataria. Unde dum generaliter, & indistincte iuris, res ipsa intercedit, accidit, secundum quod in iure

propriè cadat verbum restituere, ut prætendunt idem
met exadverso Sribentes quando hoc effet verum, quod
constanter negamus debuillet potius dictus Beatus Ponti-
fex adhibere verbum restituere, quām solvere, cūm di-
cta summa restitueretur principaliter, & in accusativo
negat ipsam orationem, quōd agnōvit, & pafus est ille,
qui fecit apofillam ad Summarium Cameræ, ubi appo-
fuit verbum restituere loco verbi solvere, quo uifus est Bea-
tus Pontifex.

¹⁴ Cū itaque verba Motus proprii Beati Pii fint clara,
aptaque, & nata ad calum nostrum, & significandam ve-
ram restitutio[n]em pecuniarum erogatarum per ipsos Secre-
tariorum, sive Datariorum, sive alteri cuicunque Resignanti, non
est recursum ad conjecturas, & conjecturatam mentem
eijusdem Beati Pontificis, præterim defumptam ex conje-
cturis extrinsecis, ut in proposito inquit Dec. conf. 51. n. 2.
& melius Joseph Ramon conf. 1. n. 16. & illa dicitur mens,
& voluntas concedentia, quæ probatur, & refutat ex ver-
bis, que inventa sunt à natura ad significandam intentio-
nem, & voluntatem proferentis, latè Caltill. de Conjectur,
ultimo volum. lib. 4. c. 6. n. 2. & seqq.

Quare, &c.
Iо: Baptista Arrigus,
F. Fatinellus.
Dominicus Taurifus.
Cyrillus Lancetta.

Ad 202.

Restrictus Juris super secundo Articulo.

ROMANA PRETII OFFICIORUM.

SUMMARIUM.

- 1 P rivilegium est ita interpretandum, ut aliquid au-
geat non autem minuat iura privilegiati.
- 2 In contrahibus semper subintelligatur clausula rebus
sic stantibus.
- 3 Paucum appositum in Bulla Innocentii VIII quod de-
bet refutari certum pretium in casu suppressionis Col-
legii, intelligit domino potes non fulsi et auctum.
- 4 Expressio summa per modum affirmativum dicitur stare
demonstrare, non taxare.
- 5 Si tempore solutionis facienda pecunia sic mutata, atten-
ditur affirmativa curens de tempore solutionis, non autem
illa de tempore contractus.
- 6 Expressio facta ad favorem aliquis super re, vel pretio,
operator, quod aucto valore, vel re, etiam augmentum
debeat.
- 7 Camera debet locupletari cum aliena jactura.
- 8 Dum sensu commodum perceptionis majoris summa, debet
etiam sensu incommodei restitutio[n]is.
- 9 Evictione sequita restitutio[n]em est pretium curens de
tempore evolutionis, non illud, quo fuit facta venditio.
- 10 In retrovenditione attenditur pretium curens de tem-
pore retrovenditioni, non autem pacti de retroven-
dendo.
- 11 Princeps de jure tenetur restituere justum pretium, quam-
vis officium supprimat ex causa publicæ utilitatis, vel
necessitatis.
- 12 Pretium justum dicitur curens de tempore suppressio-
nis.
- 13 Observantia probanda est cum suis circumstantiis, ut
relivet.
- 14 Princeps quamvis loquatur per verba munificentiam, &
liberalitatem præferentia, non propter ea excluditur
quam legem faciat.
- 15 Ampliare significat augere, & dilatare.
- 16 Conventio specifica, & determinata est omnino ser-
vanda.
- 17 Bulla plana ampliavit Constitutionem Innocentii VII I.

R.P. Siue dicatur, quod san. me. Innocentius Octavus
proceferit in eius Constitutionem per viam gracie,
five per viam contractus, temper erit vera propofito
per nos adducta, quod Camera iuxta illam teneatur refi-
tuere pretium receptum etiam si excessisset summam duca-
torum 62400, que ibi restituti promittuntur.

Si enim proceffit per viam gracie, iam diximus in Re-
friū responsionis super primo articulo, quod gratia Prin-
cipis taliter explicanda veniat, ut augeat quidem, non au-
tem minuat reliqua Jura ejus, cui gratia conferunt iust. Text.
in l. bac saluberrima C. de præf. agent. cum alii in dicto
Refriū g. Atque direc[t]e adveratur, quibus exadverso ni-
hil responderet.

Si vero proceffit per viam contractus, ut probare conan-
tur DD. exadverso scribentes, & idem dicendum venit,
in contrahibus enim semper subintelligitur clausula, re-

Romana pretii Officiorum

221

2. ff. de evit. l. 1. Titius ff. de action. empt. Rot. dec. 13. num.
1. part. 4. divers. & coram Bich. dec. 314. num. 2. Alterum
10 exemplum erit in retrovenditione, in qua si nisi contrarium
fuerit conventum, attenditur pretium tempore retrovenditionis,
non autem pauci, leu promotionis de retrovendendo Bald. in l. 1. num. 30. C. commun. de leg. Surd. confi. 52.
num. 47. vers. Pofrem. Menoch. conf. 606. num. 28. vers.
& accedit, Ermofil. ad Lop. tit. 5. l. 42. glos. 1. num. 5. vers.
quod si vendito, quibus non adverfantur DD. in contrarium
adducti s. & confert, Gozadini. enim praesciat sit pro no-
stra opinione, & diec tam indubitate veram, ut testatur
Surd. dicit. conf. 51. num. 52. Tiraquell. verò in hoc exadver-
to allegatus hoc non dicit in meo Codice, & pro hac opini-
one allegatur in tractatu de retractu coniugatu. g. 1. glos.
18. num. 2. Surd. d. conf. 52. num. 48. quem omnino vide-
ri rogo, cum pluribus materia exornet, & omnibus fa-
tisticis.

Maxime, quia observantia nobis favorabilis deducitur
ex aliis pluribus suppressionibus, & signanter ex illa
fancte memorie Alexandri Septimi, qui voluit restitu-

re feuta 150. pro quolibet loco, quamvis Camera non rece-
pisset, nisi feuta centum, & licet id dicatur factum ex
munificencia & pietate ejusdem Summi Pontificis, ta-
men ipius Bulla contextus ostendit, quod de hac re
magistrum præcesserat examen in Congregatione particu-
lati, ad id deputata, & Ideo quamvis exprimatur, munifi-
centia & liberalitas, non propter excluditur, quin
legem faciat, ut in g. optimum Auth. de exhiben. reis
ibi : tanquam imperiale munificentiam, & in l. in re-
bus: hac nostra lege humanitatis Cod. de Jur. dot.

Ceterum fubtilis, quod dicebamus, voluisse B. Pium

augere Privilegia Collegii stantibus illis apertis verbis: Ad

h. dibus Secretariis, & Collegium amphoris favoris gra-

ta propter voluntates, qua certe lecum ferunt augmentum,

& novam concessionem & additionem iis, qua supra fu-

runt expressa. Ampliate enim idem est, ac augere, & di-
latare, ut ex Calepino verbo amplio, & proinde verba ad hęc
junctu sequentibus claret offendunt, quod Beatus Pontifex vo-
lit, iam dicit, adere alia, & licet etiam professus fuerit vel
le confirmare Privilegia à Predecessoribus concessa, tam
non ideo excluditur, quod voluerit etiam, & illa confirmare,
& alia addere, maxime, quia ibi, Summus Pōtēfex usus fuit
verbis novi Juris inducivis; Volentes, & fiantentes, cum ta-
men sufficerit, quod ex ista lectura Constitutionis confit
fuisse consideratum ipsum easum restitutio[n]em, & in eo spe-
cialiter prouidit, quod debeat restituere integre, & sine illa
diminutione, pecunia, quibus constiterit Secretarios officia
emissi ab habuēt, utcumque enim res habeat, debet hęc
specifica, & determinata conventione omnino attendi & ser-
vari Surd. conf. 299. n. 22.

Et subtilit, quod DD. pro Camera scribentes hanc am-

pliationem admirerit, dum conati sunt in eortine fecun-

do Restricti ostendere, quod plures utilitatis adduxerit

hęc constitutio[n]e longę maiores, quam essent in alius præ-

cidentibus, ut patet ex g. nam non modicus uique ad fi-

nem, adeo si nihil amplius fecum ferret hęc Constitutione,

ultra ea, que continentur in Constitutione Innocentiana,

deberent solum restituvi feuta 62. mil. de quibus solum lo-

quuntur dicta Bulla, & tamen exadverso admittitur, quod

longę plus si restitui.

Cetera furent abhīndē sublata in præteritis.

Quare &c.

Joannes Baptista Arrigus.)

F. Fatinellus.) Advocati.

Dominicus Taurifus.)

Cyriacus Lancetta.)

ROMANA PRETII OFFICIORUM.

SUMMARIUM.

- 1 Confirmatio actus licet invalidus, supplet omnes ejus-
dem defectus.
- 2 Clauſula suppletis tollit omnes defectus, & juris etiam
non narratos.
- 3 Maxime si narrati non reddidissent. Ponit scem difficil-
liorem ad confirmationem.
- 4 Per confirmationem substituetur actus alias invalidus in
vim novae concessions.
- 5 Derogatio regulæ de Jure quæsto non tollendo non re-
quiritur in adu de sua natura præjudiciale.
- 6 Non est necessaria, ubi ad eo clauſula sublata, &
num. 7.
- 8 Aſſertio Papæ non est in dubium revocanda.
- 9 Verba emisse & habuēt important omnem acquirendi
modum.
- 10 Resignatio[n]is Officiorum venalium sequitur fidem Papæ
& Officialium Datarie.
- 11 Princeps consente[n]it sine illa præservatione contractu
gelo super feudo, non potest amplius ex propriis iuribus
præjudicium aliquod inferre contrahenti.
- 12 Procedit etiam in mente à donatario Princeps.

Tunc etiam quia iste defectus registrationis est talis, ut
si narratur fuisse, utique dicti Pontifices nullam habuē-
sent difficultatem illam suppleti, dum ipsi ex presso
derogarunt Bullæ de registrando, cui etiam alii Pontifices
passim derogare conveverunt; Confirmatio autem sup-
plet defectus etiam non narratos, quando sunt ta-
les, ut narrari non reddidissent difficiliorem ad confirma-
dum,

dum, ut latè explicat Gabr. confit. 220. numer. 17. & seqq. libr. i. & est communis conclusio in materia iubreptiorum.

Et tamen superabundans est ipsa derogatio Bullæ de registratis, posita in dictis confirmationibus, quia non sunt merae confirmations, sed iunt etiam quatenus opus esset, novæ concessiones, cunque emanaverint ab habentibus potestatem, etiam ex novo concedent, dubitate non licet, quia ista solum sint sufficiens ad nostrum intentum

Bald. i cap. ex parte nu. 19. de confit. 19. in cap. dilecta 4. numer. 18. & pluribus seqq. de confirmat. util. vel inutile, Partit. confit. 19. num. 15. lib. 1. Grev. præf. concil. lib. 2. obser. 1. num. 11. & seqq. num. 27. Solazian. de Jur. In diarii tom. 2. lib. 1. cap. 26. num. 57. latè Antunex. de donat. reg. part. 2. lib. 1. cap. 7. num. 30. & seqq. tom. 1. fol. mibi 68. Rot. dec. 513. n. 6. part. 2. ac dec. 292. n. 4. part. 5. rec.

Quod derogationem regular de jure quæsto non tollendo substantiam singula responses data,

Si Motus proprius Beati Pii verè fuisse adeo Cameræ præjudiciale, ut exadverso afferatur, quod constanti finè negatur, utique intraret vulgaris conclusio, quod in actu de sui natura prejudiciale non requiratur derogatio dictæ regulæ cum facta refutetur virtualiter ex ipso actu Rot. dec. 177. num. 3. vers. tum etiam par. 2. ac dec. 607. nu. 4. part. 3. rec.

Quod non requiratur derogatio dictæ regulæ, quando ad illa clausa fusa sit, bene firmant alleg. in restrictu, & signanter dec. 177. n. 3. par. 2. recent. ubi quod ita laetus fuisse per Rotam decimus, & ad d. Barbol. claus. 175. num. 10. & claus. 196. n. 25.

Ex allegatis verò in contrarium nullus loquitur de hoc art. colo, sed solum firmant generali conclusionem, quod regula de Jure quæsto non collido requiratur derogationem specificam, & individuale, quam regulam limitant nostri Doctores, quando concessio munere est clausa sublata, neque hæc limitatio abullo ex contraria Doctribus resicitur.

Quod Bulla Sixti regul. 64. omnesque Constitutiones revocatorie signanter in §. 32. exadverso designata, non comprehendant casum nostrum manifestabit illarum leitura.

Et tamen Motus proprius non continet exageratum lassionem, nec meram gratiam, sed verè adum Justitiae, atque emanavit ex titulo onerofo, ita per Pontifices declarato in dictis innovationibus, adeo non licet de hac veritate dubitare ex Clem. 1. de probat. & ceteris allegatis; Unde verè extranea sunt omnes illæ questions.

Quod legiones subsistunt omnia deducta in restrictu, tam in facto, ut per D. Causa Patronum, quam in Jure, cui nihil exadverso replicatur.

Replicatio Juris super quarto Articulo.

ROMANA PRETII OFFICIORUM.

S U M M A R I U M .

Homo definit esse vivens per primum non esse. Substituto concepta in tempore in infinito, & restitutum comprehendit omnes in infinito, licet ex proprietate verborum videtur restricta ad certas personas.

Beatus Pius Colligium, & Secretarios habuit pro synonimis.

In synonimis cessat usus discretive locutionis.

Argumentum desumptum à discretiva locutione est levissimum.

Beatus Pius cum demandaverit restitucionem fieri singulis Secretariis, non autem Collegio.

Verba tunc viventibus in Constitutione Piana, quid significant.

Privilegium est perpetuum, & transitorium ad successores, quando ratio benemerentia, & quæcumque concessum recipit tam ipso, quam coram auctoress.

Actione exempto est hoc fieri.

In actione bona fide, verba sunt largè interpretanda.

Venit nedam restituere pretii, sed etiam interesse.

Expositio summa restituere Secretariis in casu suppressionis, apposita in Constitutione Innocentii si de monastriis, rebus sc̄ientibus, & quatenus valor non fuerit mutatus.

Respondemus secundò, quod cum casus suppressionis,

& ref-

restituui integrè, & absque ulla diminutione fuggitur, hoc est in ea quantitate, in qua fuerat ab unoquaque solutum.

Verba tunc viventibus non stant super plus, sed cum mysterio, scilicet ad demorandum, quod B. Pontifex solebat regulare restitucionem pretii ab eo, quod solverat pro habendo officio illis Secretariis, qui erant tempore suppressionis, non autem ab eo, quod solverant eorum auctores, qui tunc non erant amplius Secretarii.

Beatus Pius habuit aureo 5500. à Collegio, non à singulis Secretariis, & pro hac pecunia comparanda obligata fuerunt bona Collegii, imponere super illis censum, cuius onus tam respectu solutionis fructuum, quam extincionis solutionis fructuum, est transitorium ad successores in officio. Unde tam ratio benemerentia erga B. Pium, quam oneris, & incommodi erga personas Secretariorum communis erat, & fuit Secretariis tunc praesentibus, & successivè futuri, ita esse debuit, & debet Pontificis favor, & gratia animi significatio.

Repetimus hunc Motum proprium circa restitucionem integræ pretii ab unoquaque persoluti contineat id, quod de Jure inerat, quia actio, quæ pertinet primum à Secretariis est ex emplo, quæ est honeste fidei. ad. Inflit. de ad. In 9

B. Pium habuit secretaris & Collegium pro synonymis, prout verè sunt, ut late probavimus in nostra restitucione ad dictum quartum restrictum Cameræ §. nec

Personalitas; Cetera autem vis discretiva loquutionis, quando verlatur in synonymis dec. 269. n. 28. par. 15. re-
tinent, ultra quod argumentum à discretiva loquutione est levissimum, ut patet ex illo Evangelio S. Marci cap. 16. Dicte Discipulis ejus, & Petro, que alias concluderet Petrum non fuisse Discipulum, ut notavit Rota dec. 686. n. 20. par. 4. rec. tom. 3.

Verus itaque sensus est, quod id est B. Pius Quintus dixit restitucionem pretii fieri singulis Secretariis, quia cum sefer, pretia fuisse a singulis, non à Collegio, & diversimode, non uniformiter ab unoquaque eorum persoluta, justitia ratio, & indemnitas Secretariorum, quam præcūlis B. Pius habuit, exigebant, ut demandaret, præsumit.

N U M.

Secunda Decisio Rotæ revocatoria prioris,
Coram Reverendissimo D. Albergato Decano.

Mercuri 19. Junij 1689.

ROMANA PRETII OFFICIORUM.

A R G U M E N T U M .

Principis in casu revocationis, quid restituere teneatur; Novatio, & correcțio nunquam presumuntur. Verba restituere, & solvere quid propriæ significant; Constitutiones, & concedentes mens, ex quibus arguantur, Quando pro fisco sit in dubio judicandum.

S U M M A R I U M .

In istis, quæ sunt facti Judei supplice non potest. Verbum restituere aliquando accipitur pro dare, & solvere.

3. Sed in suo proprio significatu importat restitucionem ejus, quod acceptum fuit.

4. Est hincem impræcipiæ verba, ne recedatur à mente.

5. Res inter alios adhuc tertium non afficit.

6. Princeps non tenetur, nisi ad restitucionem ejus, quod recept.

7. Verba obligationis sunt strictè, & propriæ intelligenda, ut quo magis fieri potest obligationem refringant.

8. Præcipit in gratia Cameræ & prejudiciale.

9. Novatio in dubio non presumitur.

10. Correcțio legum non presumitur.

11. Verba ejusdem modo & forma designant omnitudinem identitatem.

12. Argumentum desumptum ab usu loquendi est fortissimum.

13. Presertim in eadem Constitutione.

14. Una pars Constitutionis aliam declarat.

15. Ex contradictorio modo loquendi, & ex stylo arguirur concordans voluntas.

16. Nullitas oris ex non expresso defecit registrationis gratia, inficit gratiam.

17. Verbum solvere concinit mutuo.

18. Actus non tribuitur procuratori, sed mandanti.

19. Verba in mio nome idem significant, ac loco mei.

20. Ex dispositione Juris, contradicte refutato, nil aliud restitut.

debet, quam quod fuit acceptum.

21. Donatio manu presuminitur.

22. Verba ad hanc causam relativa precedentium, & aequivalent verbi, proper prædicta, seu ex causa predicatione.

23. Constitutio successoris declarat mentem predecessoris.

24. Omnis interpretatio sumi debet, ut Lex solem excludatur.

25. Confirmatio intelligit debet ad limites actus confirmatis.

26. Mens disponens desumitur ex eo, quod facere consuevit.

27. Privilegium non dicatur superfluum, satis est, quod aliquid minimum operetur.

28. Jura vitalia regnata remanent libera à quibuscumque vinculis, quibus penes resonantem subjacent.

29. Pecunia data resonantibus non est premium, sed recognitio.

30. Fagnan. in cap. Epistole n. 9. cum seqq. de probat. explicatur.

31. Loca Montium cum extinguuntur, restitutur solum preventum, non autem extrinsecum.

32. Pro Camera, cum agit de domino vitando, est in dubio jadicandum.

33. Qui iudicat in dubio contra fidicium non delinqit, si fidicium sit penale, & odibili.

34. Secus si fidicium, seu Camera contendat de domino vitando, quo casu pro ea est in dubio pronuntiandum.

35. Singuli de universitate, quando teneantur ad debita per eorum antecessores de eadem universitate contenti.